

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/115/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113219368
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113219368.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: CD Consulting, s.r.o., so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3, IČO: 26 429 705, Česká republika, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/X, K. R., zastúpenému opatrovníkom Mestom Stará Ľubovňa, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, právne zastúpeného advokátom JUDr. Bohdanom Jakubisom, so sídlom Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie 1.273,33 eur s príslušenstvom zo zmenky, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4C/6/2013-114 zo dňa 22.7.2014, zhodou hlasov členov senátu, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým uznesením prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej pred Súdnym dvorom Európskej únie C-328/14.

Ako dôvod uviedol, že žalobca dňa 28.3.2013 podal žalobu zo zmenky podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Žalobca si uplatňuje ku dňu vydania tohto uznesenia istinu zmenkovú sumu 1.273,33 eur s ďalším príslušenstvom v uvedenom návrhu. Žalobca odôvodnil svoj nárok tým, že je indosatárom, t.j. nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný na zmenkovú sumu uvedenú v zmenke, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku. Krajský súd v Prešove v obdobnej veci o plnenie zo zmenky, v ktorej je zhodný žalobca, uznesením č. k. 6Co/132/2013 zo dňa 10.6.2014 rozhodol o predložení podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a článku 19 ods. 3 písm. b) Zmluvy o Európskej únii Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnej otázky: Či sa má článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a článok 4 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, vykladať v tom zmysle, že jej odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky, neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offio preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla. Ohľadom prejudiciálnej otázky odvolací súd konštatoval, že v predmetnej veci uplatňuje CD Consulting právo zo zmenky, ktorá má základ v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Odvolací súd to zistil po pripojení exekučného spisu Okresného súdu Humenné, v ktorom pôvodne POHOTOVOST' vymáhala plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 805700014 na základe rozhodcovského rozsudku. Z predloženej originálu zmenky v tomto konaní prvostupňový súd zistil, že žalobca je indosatár z tejto zmenky, ktorú vystavil žalovaný v prospech obchodnej spoločnosti POHOTOVOST' s.r.o.. Aj v tomto konaní podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady

(ES) číslo 861/2007 je každý súd ex officio, t. j. z úradnej povinnosti povinný skúmať, či sa aj v týchto konaniach nejedná o spotrebiteľské právne vzťahy, a to bez ohľadu na to, že sa jedná o konanie s nízkou hodnotou sporu, resp. že sa uplatňuje právo z cenného papiera, napr. zo zmenky. S poukazom na zákonné ustanovenie § 109 ods. 1 písm. b), c) O.s.p. súd konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného pred Súdny dvorom Európskej únie C-328/14, nakoľko Krajský súd v Prešove vo veci 6Co/132/2013 dospel k záveru, že všeobecný záväzný predpis, konkrétne § 17 zákona číslo 191/1950 Zb. je v rozpore s iným vnútroštátnym zákonom, konkrétne § 4 ods. 3 zákona číslo 250/2001 Z. z., ako aj s § 495 Občianskeho zákonníka, ako aj v rozpore s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, konkrétne s článkom 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993, smernicou 98/27/ES z 19.5.1998, článkom 4 ods. 2 smernice Rady 87/102 z 22.12.1986 a článkom 11 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11.5.2005, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) číslo 2006/2004. Zhodne s názorom krajského súdu aj prvostupňový súd skonštatoval, že od rozhodnutia Súdneho dvora o prejudiciálnej otázke závisí vývoj v predmetnej veci. Ak Súdny dvor odpovie na otázku kladne, súd sa môže v rámci dokazovania zaoberať aj otázkami, ktoré predchádzali vystaveniu zmenky, t. j. skúmať pôvodný zmluvný alebo iný vzťah pôvodného majiteľa zmenky so zmenečne zaviazanou osobou - žalovaným, a to aj napriek indosácii zmenky a napriek prísnej formálnosti a abstraktnosti zmenkového práva a tak sa súdu otvorí možnosť vykonať ex officio súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok a možnosť ex officio kontroly, či nejde o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu neuvedenia RPMN (článok 4 ods. 2 smernice 87/102 bod 76 uznesenia C-76/10). V prípade takéhoto rozhodnutia Súdneho dvora EÚ bude mať zásadný vplyv na priebeh dokazovania v prejednávanej veci, inak by súd nemohol skúmať zmluvný vzťah účastníkov predchádzajúci vydaniu zmenky a v konaní by mohol skúmať len to, či predložená zmenka spĺňa formálne náležitosti vyplývajúce zo zákona číslo 191/1950 Zb.. Navyše žalovaný by podľa § 17 citovaného zákona nemohol robiť voči majiteľovi zmenky - žalobcovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlému majiteľovi - POHOTOVOSŤ, s.r.o. okrem tých, ktorých majiteľ zmenky - žalobca konal vedome na škodu dlžníka - žalovaného. Z dôvodu, že ohľadom tejto prejudiciálnej otázky bola už vec predložená na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie, a to Krajským súdom v Prešove, súd nerozhodol pre hospodárnosť konania rovnako predložiť vo svojom konaní vec na rozhodnutie Súdneho dvora a EÚ, ale prerušil toto konanie do skončenia konania, v ktorom už bolo rozhodnuté o predložení tejto prejudiciálnej otázky na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ. Z európskych právnych noriem, ako aj z vnútroštátnych právnych noriem na ochranu spotrebiteľa vyplýva súdom vykonávať ex officio súdnu kontrolu zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktnú kontrolu zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 O.s.p.) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života. Je potrebné zistiť všetky okolnosti predchádzajúce vystaveniu zmenky tak, aby bolo možné posúdiť, či sa jedná o spotrebiteľský alebo nespotebiteľský vzťah. Preto je potrebné skúmať aj prvotný právny vzťah a uvedenú Dohodu o zmenke, na základe ktorej bola vystavená, či sa nejedná o nekalú prax, resp. neprijateľnú zmluvnú podmienku, resp. rozpor s dobrými mravmi, t. j. absolútne neplatné dojednanie, ktoré nepožíva právnu ochranu, keď uvedený prieskum pri dodržaní formálneho skúmania v zmysle zákona číslo 191/1950 Zb. nie je možný. Preto je kľúčové posúdenie prejudiciálnej otázky tak, ako ju predložil krajský súd v konaní pod sp. zn. 6Co/132/2013.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť. Poukázal na to, že voči uzneseniu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/132/2013 o predložení prejudiciálnej otázky a prerušení konania bolo podané dovolanie spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti uznesenia o predložení prejudiciálnej otázky. Prvostupňový súd si uvedomuje, že nie je oprávnený skúmať a vyhodnocovať spotrebiteľský charakter zmenkového vzťahu, teda je mu celkom známy správny výklad existujúceho právneho poriadku, avšak namiesto jeho aplikácie účelovo mieni žiadať Súdny dvor EÚ o poskytnutie priestoru o odlišný výklad. V tejto veci neboli splnené procesné predpoklady pre prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p.. V prejednávanej veci je možné riadne pokračovať bez prerušenia konania, pretože formulovaná prejudiciálna otázka nie je pre vec významná. Poukázal v tejto súvislosti na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013, uznesenie sp. zn. 2Cob/89/2013 zo dňa 22.1.2014, ako aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013. Podľa Nariadenia o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu majú sudy výslovne obmedzenú preskúmvaciu právomoc a návrh možno zamietnuť iba z dvoch dôvodov, ktoré Nariadenie špecifikuje - pohľadávka je zjavne neopodstatnená alebo je návrh neprípustný (článok 4 ods. 4 Nariadenia). Možnosti ex officio skúmania skutkového a ďalšieho právneho základu je Nariadením v zásade vylúčená. Podľa siedmeho bodu

Preambuly žalobca upozorňuje na zásadný rozdiel (ochranu spotrebiteľa) medzi Nariadením číslo 1896/2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze, ktoré výslovne zakotvuje, že ak sa pohľadávka týka zmluvy uzavretej osobou - spotrebiteľom na účel, ktorý sa môže považovať za patriaci do oblastí mimo jej predmetu činnosti alebo výkonu povolania, majú právomoc len súdy v členskom štáte, v ktorom má odporca bydlisko. Nariadenie o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu takúto výnimku nepozná. Práva dlžníka, aj ak ide o spotrebiteľa, sú jednoznačne a výlučne dané procesným postupom stanoveným v Nariadení o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu a nemajú byť ex offio modifikované súdom. Súdy nerešpektujú ustanovenie článku 7 ods. 3 Nariadenia o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu, podľa ktorého ak odporca na výzvu súdu neodpovedá, to znamená „nedoručí odpoveď dotknutej strane v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd vydá rozsudok o pohľadávke“. Podľa zahraničnej právnej doktríny „súd nemôže postupovať podľa odseku 2 a žiadať doplňujúce informácie, vykonávať dokazovanie alebo nariadovať ústne pojednávanie“ (viď: Bureš - Drápal: Komentár „Čierny“ o SŘ strana 3250). Postup a spôsob krajského súdu pri predložení prejudiciálnej otázky porušuje právo Európskej únie a samotnú judikatúru Súdneho dvora EÚ. Vnútroštátny súd by mal pri podávaní prejudiciálnej otázky prihliadať na zásady hospodárnosti a účinnosti konania. Je preto v záujme dobrej správy súdnictva, aby súdy predkladali prejudiciálne otázky až po vyjadrení účastníkov konania, hoci znenie článku 267 ZFEÚ takúto podmienku neukladá. Krajský súd svojím postupom neumožnil navrhovateľovi vo veci samej sa k prerušeniu konania z dôvodu predloženia prejudiciálnej otázky akokoľvek vyjadriť. Slovenská republika je viazaná obsahom Ženevskej zmenkovej konvencie a Ženevského jednotného zmenkového zákona, pričom reálnym výrazom tejto viazanosti bol úplný prenos týchto medzinárodných zmlúv do zákona číslo 191/1950 Zb., ktorý je naďalej bez zmeny účinný na území Slovenskej republiky a je rozhodným hmotnoprávnym aktom aj v tejto prejednávanej veci. Je nutné zdôrazniť, že označené medzinárodné zmluvy majú prednosť pred právom EÚ, a to podľa článku 351 Zmluvy o EÚ. Nie je preto možné použiť prejudiciálnu otázku tak, že bude pomerovaná z hľadiska rozporu vnútroštátna právna úprava obsahovo zhodná s medzinárodnou právnou úpravou s úpravou sekundárneho práva EÚ. Medzinárodná právna úprava má vždy prednosť pred sekundárnym právom.

Pretože odvolanie smerovalo proti uzneseniu o prerušení konania, ktoré nie je uznesením o veci samej, preskúmal odvolací súd napadnuté uznesenie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Pri tomto preskúmaní bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený toto uznesenie preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto preskúmaní napadnutého uznesenia dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

V preskúmanej veci prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia citoval ust. § 109 ods. 1 písm. b), c) O.s.p. upravujúce prípady povinného prerušenia súdneho konania. Z odôvodnenia toho istého rozhodnutia je však zistiteľné, že v skutočnosti prvostupňový súd prerušil konanie z dôvodu hospodárnosti, t.j. z dôvodu upraveného v ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. Podľa tohto ustanovenia môže súd konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia.

Na rozdiel od povinnosti súdu prerušiť konanie v prípade splnenia podmienok uvedených v § 109 ods. 1 O.s.p., ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. rieši prípad predbežnej otázky, ktorú si súd pre svoje rozhodnutie môže posúdiť aj sám (§ 135 ods. 2 O.s.p.), avšak z dôvodu hospodárnosti, ale aj z iného dôležitého dôvodu, ktorý môže mať vplyv pre rozhodnutie takéhoto súdu, je žiadúce vyčkat' na rozhodnutie iného súdu, pred ktorým sa rieši otázka, ktorá môže mať takýto význam pre rozhodnutie súdu, ktorý prerušuje konanie.

Vo veci Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/132/2013 sa jedná o vec toho istého žalobcu proti inému žalovanému, pričom sa však predmet konania líši len v číselnom vyjadrení uplatňovaných nárokov a právny dôvod je totožný. V uvedenej veci Krajský súd v Prešove prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p., keď predtým požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke, ktorej zodpovedanie má zásadný význam na viaceré spotrebiteľské veci podané tým istým žalobcom na súdoch Slovenskej republiky. Jedná sa o predbežnú otázku, ktorú v prípade rozhodovania vo veci samej by si museli vyriešiť všetky súdy rozhodujúce takéto spotrebiteľské veci. Pokiaľ by takúto otázku museli riešiť krajské súdy, ako súdy rozhodujúce vo veci s konečnou platnosťou,

mohli by o jej vyriešenie požiadať Súdny dvor Európskych spoločenstiev, ako to urobil Krajský súd v Prešove v uznesení zo dňa 16.10.2013 sp. zn. 6Co/132/2013. Je možné súhlasiť so súdom prvého stupňa, že vzhľadom už k podanej predbežnej otázke skôr uvedeným uznesením krajského súdu by bolo opakované podávanie tej istej, či podobnej predbežnej otázky prinajmenšom nehospodárne.

Právny význam takéhoto rozhodnutia Súdneho dvora Európskych spoločenstiev sa však môže týkať len spotrebiteľskej veci. Z preskúmaného spisu nie je zistiteľné, že by predmetom konania boli nároky zo spotrebiteľskej zmluvy. Z obsahu predmetného spisu, v ktorom je len návrh žalobcu a predmetná zmenka, nie sú zatiaľ zistiteľné skutočnosti, ktoré by umožňovali konajúcemu súdu čo i len predpokladať, že ide o obdobnú spotrebiteľskú vec, o akú sa jedná vo veci Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 6Co/132/2013. V označenej veci odvolací súd mal k dispozícii okrem návrhu a predmetnej zmenky i iné listinné dôkazy, z ktorých spotrebiteľský charakter vzťahu vyvodil. V predmetnej veci však dokazovanie, ktoré by svedčilo takémuto záveru, zatiaľ vykonané nie je. Obsah zmenky navyše svedčí, že ju podpisoval subjekt, ktorý sa označoval obchodným menom a IČO-m. Z úradnej činnosti aj odvolacieho súdu je známe, že indosácia zmieniek nepredstavovala v prípade spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. činnosť nie ojedinelú. Označená spoločnosť indosovala viacero zmieniek na žalobcu v tomto konaní, o čom svedčí množstvo sporov vedených na súdoch prvého stupňa. Toto samotné však zatiaľ nemôže judikovať záver o spotrebiteľskej ochrane.

Žalobca v dôvodoch svojho odvolania poukazuje na závery, vyplývajúce z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 z 5.9.2013, z ktorých akcentuje najmä nemožnosť dlžníka uplatniť kauzálne námietky proti indosatárovi. Odvolateľ pritom opomína i ďalšie názory vyslovené v rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove (napr. 14Co/119/2013 - 51 z 29.10.2013), v ktorých je zdôraznené, že výnimku zo zásady zvýšenej nespornosti a abstraktnosti zmenkového záväzku tvorí preukázaná námietka dlžníka, že posledný majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na škodu dlžníka. Zmenkový dlžník je oprávnený priamo už zo ZZŠ uplatniť takúto námietku a ak ju preukáže, môže následne na svoju obranu vzniesť aj kauzálne námietky, vyplývajúce z jeho vzťahu k remitentovi či iným skorším majiteľom zmenky. Odvolací súd dal do pozornosti aj to, že možnosť uplatnenia kauzálnych námietok i bez naplnenia dispozície ustanovenia § 17 ZZŠ pripustil v spotrebiteľských vzťahoch aj Nález Ústavného súdu ČR IV.ÚS 457/10 z 18.7.2013. Ten zdôraznil, že v prípade spotrebiteľov nemožno odhliadať od ich špecifických záujmov a postavenia. Ústavný súd ČR, konajúci o návrhu na zrušenie ustanovenia § 17 ZZŠ, zdôraznil prednosť ústavne konformnej interpretácie právneho predpisu pred jeho derogáciou, t.j. pokiaľ sa právny predpis javí Ústavnému súdu ako problematický, pokúša sa nájsť pred jeho zrušením takú výkladovú alternatívu, ktorá by bola v súlade s ústavným poriadkom. Aj v tomto rozhodnutí odvolacieho súdu je potrebné teda odkázať na označené závery i na závery vyplývajúce z Nálezu Ústavného súdu ČR, najmä na jeho body 17, 19, 21, 22.

Konajúci súd môže bez toho, aby čakal na výsledok konania vedeného pred Súdnym dvorom Európskej únie C-328/14 posudzovať aj tieto otázky relevantné pre rozhodnutie o podanom návrhu.

Ak neboli splnené podmienky pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/, c/ O.s.p. a konajúci súd rozhodol o prerušení konania bez návrhu, odvolací súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p. na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Prerušenie konania z takto formulovaného dôvodu by mohlo mať za následok odňatie práva na súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov patriacu všetkým účastníkom (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR), či práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd.

Z týchto dôvodov odvolací súd v súlade s § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p. napadnuté uznesenie zrušil.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.